

[Jens Thomsen.]

ofte, at der skal lægges Loft over Landbrugets Laanemuligheder, men der var større Grund til at lægge Loft over den offentlige Gældsstiftelse i Stedet for at animere Kommunerne til yderligere Gældsstiftelse ved at give Mulighed for billigere Laan end dem, almindelige Erhvervsvirksomheder kan opnaa. Mange Skatteydere nærer et brændende Haab om, at Kommunernes Laanemuligheder skulde være udtømt. Hvis man har læst den borgerlige Presse i Kolding, ser man tydeligt, hvordan Skatteyderne der gruer for Socialdemokraternes kommunale Ødselhed og Laanetrang.

Vil Ministeriet ikke gennemføre en effektiv Rentesænkning, som mit Parti har foreslaaet i vort Genrejsningsforslag, kunde man i det mindste sætte Pengene paa Frielisten og give Erhvervslivet Adgang til at faa Gavn af de billige udenlandske Penge, der for Tiden er til at faa. Den nuværende Afspærring af de billige udenlandske Penge hindrer en Nedgang i Renten og en Opgang i Obligationerne, og den modvirker Byggeriet og Beskæftigelsen. Baade Kommunerne og hele Erhvervslivet vilde have langt større Fordel af saadanne Foranstaltninger end af Videreførelsen af den foreliggende Lovgivning til Fordel for Kommunerne.

Regeringspartierne lovede Vælgerne Rentesænkning, men gennemførte en Rente-stigning for de arbejdende Erhverv. Samtidig søger de at gennemføre visse Foranstaltninger for at skaffe billigere Laan til det offentlige Laanemarked. Sidste Foraar var vi Vidne til, at 4 pCt.s Statsobligationer blev solgt til Fordel for Forsvaret til pari, samtidig med at 4½ pCt.s Statsobligationer til Fordel for Saneringsloven blev solgt til 91½. Nu ser vi, at Staten laaner til 3½ pCt., samtidig med at 3½ pCt.s Kreditforeningsobligationer sælges til 78—79, og første Prioritet i Danmarks Jord skulde dog være den fineste Sikkerhed, der kan bydes.

Mit Parti kan derfor ikke medvirke til det foreliggende Lovforslags Gennemførelse, men vil opfordre Ministeren til at øve en Indsats for en almindelig Rentesænkning, der kan gavne hele Erhvervslivet, i Stedet for at skaffe de offentlige Institutioner en billigere Rente, end der kan opnaas mod fuld Sikkerhed af private Foretagender.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den meget velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet.

Jeg skal tillade mig at sige til det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.), at jeg er ganske indforstaaet med, at Ministeriet i sin Medvirken ved Administrationen af denne Lov drager Omsorg for, at de Laan, der gives paa Grundlag af Fondens Udvidelse, bliver givet paa en saadan Maade, at de Arbejder, der sættes i Gang, ogsaa sættes i Gang hurtigst muligt.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard spurgte, om der havde været Forhandlinger, saaledes som det var omtalt i Betænkningen sidste Aar, om en eventuel Omorganisation af hele den kommunale Laanstiftelse. Hidtil er der kun foretaget nogle Overvejelser i Indenrigsministeriet. Der er endnu ingen Forhandling ført med de kommunale Organisationer.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard omtalte Forholdet mellem det Minimumsbeløb, der er stillet til Raadighed for Landkommunerne, i Sammenligning med det Beløb, der stilles til Raadighed for Bykommunerne; det ærede Medlem har ogsaa lagt Mærke til, at der er sket en mindre Ændring i Landkommunernes Favør. Jeg skal i øvrigt gøre opmærksom paa, at der paa Grundlag af den Udvidelse, der skete i Fjor, ikke er givet Laan i sidste Aar til Københavns Kommune. Det er vel tvivlsomt, om dette vil kunne undgaas i Fremtiden, naar det drejer sig om bestemte Arbejder, men saa meget mere tilfreds mener jeg, det ærede Medlem kan være med, at Landkommunernes Minimumsbeløb er sat noget op.

Det ærede Medlem spurgte endvidere om Rentens Højde her fra Fonden ind i Fremtiden. Det er jeg selvfølgelig ikke i Stand til at give noget udtømmende Svar paa. Jeg vil haabe, at det i den kommende Tid skulde være muligt at naa til en noget lavere Rente end den, der har været praktiseret sidste Aar, men paa den anden Side, sige noget bestemt om det, inden det Laan er optaget, som skal give Fonden dens større Aktionsdygtighed, kan jeg ikke. Det ærede Medlem er jo bekendt med, at nogle af de Laan, der er optaget i Løbet af det sidste Aar, er optaget paa relativt gunstige Vilkaar, og hvis ogsaa noget saadant lykkes for det Laan, der nu skal optages, skulde